

14
květen
2026

ZE
TEFÁNIKOVA

Školák

časopis Základní školy Štefánikova

— Japonsko: Kde slunce nezapadá —

V pátek 15. 5. měli žáci druhého stupně naší školy opět, jako každý rok, možnost zhlédnout pořad cestovatelské agentury *Svět kolem nás*. Tentokrát jsme viděli obrázky z Japonska. Za využití animací generovaných AI autoři pořadu představili žákům stručné dějiny Země vycházejícího slunce od pravěku po otevření se západnímu vlivu v 19. století. K dějinám se pak ještě pozornost obrátila při návštěvě moderní Hirošimy, kde nemohlo chybět nahlédnutí do muzea atomové apokalypsy, která město neblaze proslavila. Pulzující život dnešního Japonska však převažoval nad temnými stránkami minulosti nebo i odvrácenými sociálními dopady japonského hospodářského zázraku. Ikonické záběry na moderní život a pověstnou techniku či popkulturní fenomény (např. manga, karate, šinkanzen atd.) představily ve vymezeném čase zemi, která i přes svou vzdálenost opakovaně láká naši pozornost. Nechyběly ani záběry na krásnou japonskou přírodu v hornatém vnitrozemí. Celý pořad se tak opět vydařil (čehož největším důkazem je nesamozřejmá pozornost druhostupňových žáků, které povídání i promítání zjevně zaujalo).

■ ms

Výstava v Muzeu východních Čech „100 let hokeje — v Hradci Králové – Z rybníků do Ligy mistrů“ —

Muzeum východních Čech připravilo výjimečnou výstavu věnovanou stoleté historii hradeckého ledního hokeje. Návštěvníky provede cestou, která začíná na zamrzlých rybnících, kde se první nadšenci pokoušeli o hru s vypůjčenou výstrojí, a končí v prostředí moderního profesionálního hokeje a účasti v Lize mistrů.

Výstava se konala v Muzeu 3. května 2026 a připomněla 100 vývoj od amatérských začátků

Hlavní témata výstavy: první umělého ledu, stadionu, převýstroje; portréty osobností; sta-

Výstava byla určena pro ty, co rodiny s dětmi. Kombinovala fo-sportovním výstavám měla i historic-

Výstava byla pro mě zajímavá, hokeje, ale občas se na něj podívají. nezajímám. Nejvíc se mi na výsta-

východních Čech od 7. listopadu 2025 do let ledního hokeje v Hradci Králové – jeho až k profesionálnímu klubu.

pokusy hráčů na přírodních plochách; budování chod k modernímu hokeji; unikátní kusy hokejové dionový provoz.

mají rádi hokej nebo sportovní historii, ale i pro tografie, předměty, infografiku a oproti běžným kou hloubku.

byla zajímavá i pro lidi, co nejsou nadšenci do Docela dost se mi líbila, i když se o hokej nějak výrazně vě líbila stará výstroj hokejistů a hokejové dresy.

■ Eliška Košťálová, 8. C

OD 7. 11. 2025 DO 3. 5. 2026

— Svět plazů —

Svět plazů je expozice v Hradci Králové, přesněji v Kuklenách na adrese Honkova 555/36, která je pro veřejnost otevřena od 1. července roku 2025 a kde můžeme vidět více než devadesát druhů plazů: hadů, ještěřů, želv, krokodýlů, ale i několik druhů pavouků nebo stonožek. Budova, ve které se výstava nachází, má dvě podlaží.

V přízemí je pokladna, bar, obchod se suvenýry a stoly na sezení.

V prvním patře je umístěno přes 110 terárií s různými druhy ještěřů, jako agama vousatá nebo varan Reisingerův, a různé druhy hadů, jako anakonda velká, tmavá či korálovka sedlitá. Dále i druhy želv, a to jak mořských, tak suchozemských, ale i dva zástupci druhu krokodýla kajmana. Ve Světě plazů se ale nachází i druhy pavouků, jako například sklípkan, nebo jeden druh stonožky. Expozice má tak více než 90 druhů zvířat. Podle mého názoru se rozhodně vyplatí svět plazů navštívit, je to místo, kde můžete vidět spoustu druhů plazů a třeba se o nich i něco zajímavého přiučit. Mě expozice zaujala, a to hlavně škrtiči, přesněji anakondy velké, a také druhy pavouků byly zajímavé. Expozici tak doporučuji všem navštívit.

■ Vanda Jahodková, 7. C

— Krkavec velký —

Krkavec velký je znám také pod latinským označením jako *corvus corax*. Je to nejmohutnější představitel čeledi krkavcovitých. Jedná se o velkého černého ptáka s mohutným vysokým zobákem, jehož kořen je opřený. Jeho šat je černý s kovovým leskem, na hrdle mu charakteristicky odstává peří. Jeho křídla jsou dlouhá a i na konci široká, prstovitě zakončená jako u některých dravců. Krkavec má klínovitý ocas. V současné době je rozšířen na většině území Evropy a Asie, v severní polovině Afriky a v Severní Americe. V České republice žije v lesích i otevřené krajině bez ohledu na nadmořskou výšku. Hlavní podmínkou je hnízdění na nepří-

stupném místě. Proto si ptáci stavějí hnízda nejčastěji v korunách vysokých stromů, dosti často i na skalních stěnách.

Popis: Krkavec velký je největší z krkavcovitých. Je asi 64 centimetrů dlouhý a jeho rozpětí je okolo 120 cm. V přírodě není jeho velikost zvlášť nápadná, stejně jako kýlovitý ocas a mohutný zobák. Nápadnější je jeho hlasité hluboké volání „krok“ a „korrk“.

■ Tereza Rudolfová, 9. D

— Zakrslý králíček —

Zakrslý králík je forma králíka domácího, která byla vyšlechtěna ve Velké Británii. Všechna plemena zakrslých králíků jsou vzrůstem menší a hmotností nižší než ostatní domácí králíci. Ve většině případů jsou zakrslí králíci více choulostiví než běžná plemena, a proto je vhodný chov ve vnitřních prostorech.

Vybraná plemena

Zakrslý beránek – oblíbené plemeno malého králíka s typickými svěšenými ušima, podsaditým tělem a hmotností okolo 1,5–1,9 kg. Často mají problémy se zuby, protože mají blbě narostlou čelist. Jinak jsou velice milí a mazliví.

Zakrslý hermelín – zakrslé plemeno králíka s krátkou, hustou srstí, zavalitým tělem, velkou hlavou a krátkými, vzpřímenými ušima.

Zakrslý rex – malý, plyšový králík s krátkou, hustou srstí, která vyrůstá kolmo a vytváří sameťový dojem, přičemž hmotnost se pohybuje kolem 1,2–1,5 kg. Je to aktivní a okatý králíček, který existuje v široké škále barev a kreseb, včetně bílé, černé, modré, oranžové, havraní a strakatých variant. Pro chov je důležité zajistit mu dostatek prostoru, pestrou stravu s dominantním podílem sena a pravidelnou péči zvěrolékaře.

Zakrslý liščí – plemeno s dlouhou, jemnou srstí, která imituje kožešinu lišky, a s typickou hřívou kolem krku a ousy. Hmotnost se obvykle pohybuje kolem 1,2–1,4 kg. Je to přátelský, klidný a zvědavý králík, který je vhodný jako domácí mazlíček, ale potřebuje dostatek hraček na obrusování zubů a prostor pro pohyb. Péče

o něj zahrnuje vyváženou stravu s dostatkem vlákniny (seno), pravidelné veterinární prohlídky a zajištění klidného prostředí.

Zakrslý saténový – moderní, poměrně vzácné plemeno s jedinečnou saténovou srstí, která se vyznačuje silným, hedvábným třpytem. Je to malý, zavalitý králík s krátkým válcovitým tělem a kulatou hlavou. Chov je nenáročný, plemeno je vhodné pro začátečníky a dobře snáší pobyt v bytě, ale vyžaduje dostatek prostoru pro pohyb a sociální interakci.

Zakrslý lviček – společenské plemeno králíka známé svou charakteristickou hřívou, která mu dodává vzhled lva. Jsou zvědaví a přátelští, což z nich činí oblíbené mazlíčky. Jejich péče zahrnuje dostatek prostoru, kvalitní stravu (seno, granule, zelenina), pravidelné pročesávání srsti a vakcinaci. Z důvodu sociální povahy je vhodné chovat alespoň dva tyto králíky.

Zakrslý teddy – plemeno s charakteristickou dlouhou, jemnou a hustou srstí, která mu dodává vzhled plyšového medvíčka. Dospělí jedinci váží obvykle 1,0–1,5 kg a jsou ceněni pro svou klidnou a mazlivou povahu. Jejich chov vyžaduje pravidelné česání srsti, dostatek prostoru mimo klec na pobíhání a především sociální kontakt s majitelem nebo jiným králíkem.

Toto je můj králíček, je to zakrslý beránek. Pokud chcete zakrslého králíčka, tak beránci mají hodně problémů se zuby a veterinara je pěkně drahá, a když se ty zuby vytrhnou špatně, tak může dojít i k tomu, že ten malý kousek zubu může vyrůst a dojde k zánětu.

■ Eliška Krčková, 7. D

— Jeseníky —

Jeseníky jsou horský systém na severovýchodě České republiky, tvořený především pohořím Hrubý Jeseník, které je jádrem CHKO Jeseníky (vyhlášeno v roce 1969). Nachází se ve východní části Česka, na hranici Moravskoslezského a Olomouckého kraje, převážně v severní části Moravy a ve Slezsku. Tento region je známý svou zachovalou přírodou, lázněmi (např. Priessnitzovy

lázně v Jeseníku), mnoha turistickými trasami a zimními středisky. Nejvyšší horou je Praděd (výška 1491 metrů). Oblast je z velké části pokryta lesy a je domovem řady vzácných druhů rostlin a zvířat. V létě je region ideální pro pěší turistiku a cykloturistiku díky rozsáhlé síti značených tras. Jeseníky jsou ideální pro milovníky lázní a odpočinku v klidném prostředí.

Do Jeseníků je nejlepší jet s rodinou, doporučuji jet třeba v létě na týden, abyste zhlédli všechny možné výlety, nejlepší výlet je dojet z Karlovy Studánky až na Praděd. O půlnoci jsou vždy krásně vidět hvězdy a je možné vidět i polární záři. Moc se mi tam líbilo a klidně bych tam i bydlela.

■ Eliška Krčková, 7. D

Nedotýkejte se mláďat — na zem spadlých —

Jak víte, na jaře se rodí mláďata zvířat, ale většina lidí ví o přírodě málo. Takže se často stává, že chtějí pomoci, ale uškodí. Nedávno se stalo, že do záchranné stanice přinesli muflonče, které našli samotné v trávě – a teď se zamyslete, co udělali špatně... A „zlatého bludišťáka“ získává ten, kdo si myslí, že se ho neměli vůbec dotknout. Protože matky vědí podle pachu i hlasu, kde mají své mláďata. Když se člověk dotkne mláďate, matka se kvůli zápachu člověka bojí a nevrátí se k němu. Poté některé možná napadlo, že takto schovaná mláďata v trávě skončí rozsekaná na kusy při sekání luk. Ale pro tohle existuje řešení, a to myslivci, kteří mláďata pomocí trávy přesunou do bezpečí. V téhle době někteří používají drony s termo kamerami. Samozřejmě se používají i psi.

■ Pavel Kaplan, 8. B

— Proč nedávat ovoce a zeleninu do krmelců —

Možná si myslíte, že když dáte lesní zvěři do krmelce ovoce nebo zeleninu, že jim pomůžete, ale opak je pravdou. Ovoce a zelenina, které donesete, se okamžitě začnou rozkládat a plesnivět. Zvěř se toho bude bát a nebude chodit žrát seno a oves, které jí myslivci pravidelně dodávají přes zimu. A i kdyby se nějaký kus zvěře odvážil ochutnat jablko, pořád tam budou mít seno, které je pro ně nejvýživnější. Ovšem pokud chcete pomoci, můžete donést suché pečivo do obor v Hradeckých lesích, kde můžete najít divoká prasata, daňky, muflony a jeleny sika.

■ Pavel Kaplan, 8. B

— Škůdci — v České republice

Liška obecná – i když se v učebnici přírodopisu pro 8. třídu píše, že lišky jsou užitečné, tak nejsou. Rády totiž žerou mladé zajíce, srnčata a bažanty, a navíc mohou přenášet vzteklinu. Jediné užitečné, co mě napadá, je, že žerou hlodavce.

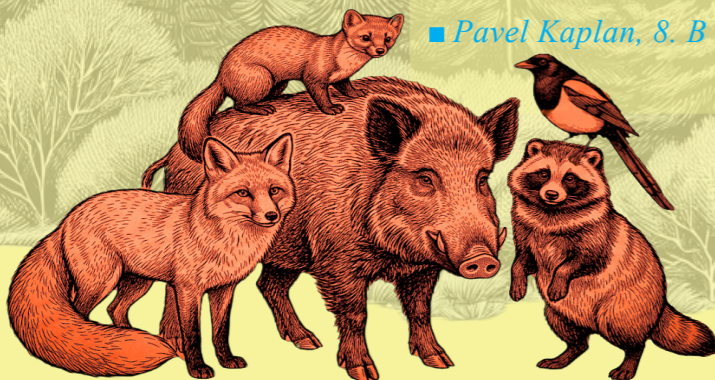
Prase divoké – divoká prasata jsou takovým strojem na žraní. Sežerou řepku, kukuřici, obilí, atd. Divoká prasata mají až dvanáct selat dvakrát do roka.

Kuna lesní, kuna skalní – kuny můžou být jak užitečné, tak škůdci. Žerou hlodavce i nějaké ptáky a vejce, srnčata. Navíc mohou překousat kabely v autě.

Psík mývalovitý – psík mývalovitý má za potravu hmyz, obojživelníky, drobné savce atd. Taký je to invazivní druh, který sužuje původní druhy.

Straka – straky jsou taky škůdci, protože žerou mláďata a vejce jiných ptáků.

■ Pavel Kaplan, 8. B

— Bouchalka —

Psí útulek Bouchalka, nacházející se u Slaného, je v současné době (březen 2026) středem zájmu veřejnosti kvůli vážným obviněním ohledně péče o zvířata.

Případ útulku Bouchalka vyšetřují kriminalisté, přičemž policie žádá veřejnost o zdrženlivost. Situace kolem útulku je napjatá a panuje chaos v informacích, což vedlo k rozdělení na oficiální prezentaci a stránky dobrovolníků. Útulek je pod zvýšeným dohledem a kontroly se zpřísnují, přičemž prověřování pokračuje. Objevují se obvinění z týrání psů, která vedla k této rozsáhlé kauze. Skupina dobrovolníků, jež se snaží o záchranu psů

a ukončení útulku v současné podobě, se distancovala od iniciativy „Bouchalka bez cenzury“ a od oficiálních stránek útulku, které označují za zavádějící. Vzhledem k probíhajícímu vyšetřování se informace mohou rychle měnit. Pro aktuální přehled je doporučeno sledovat sdělení policie a místních samospráv.

Proti útulku rozjela boj influencerka Erika Eliášová.

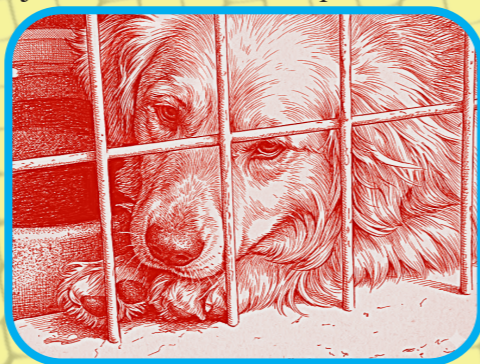
Říká se, že se tam týrají psi. Paní, co má útulek, je nechala rovnou utratit, aby umírali v bolestech a křečích. Já si myslím, že by tu paní měli zavřít za týrání psů a za hrozný stav útulku. Nechápu, jak ten útulek je stále otevřený pro veřejnost a nikdo nezachrání psy, co tam trpí.

■ Eliška Krčková, 7. D

— Jak lépe zvládat školu? —

Jste někdy ve stresu ze školy nebo nevíte, jak se naučit na test, protože se vám nechce? Tady je pár tipů, jak to zvládnout:

Jako první doporučuji si zorganizovat den, věci do školy si nachystejte už večer, běžte spát dřív, ráno vstaňte s budíkem, udělejte si dobrou snídani, ať máte dostatek energie, běžte včas z domu, ať stiháte jít do školy, po škole si dejte chvíli pauzu třeba půl hodiny a pak si udělejte úkoly a naučte se na testy, ať učení neodkládáte na večer.

Při učení doporučuji si otevřít okno, čerstvý vzduch pomáhá se soustředěním, snižuje stres a zlepšuje paměť. Taky si rozsviňte světlo, abyste na to dobře viděli a ne-kazili si oči. Když se budete učit, tak si vypněte mobil (nebo zapněte režim letadlo), počí- tač nebo hodinky odložte, protože vás zbytečně ruší. Najděte způsob, jakým se vám nejlépe učí, a ten použijte, například čtení z učebnice, dělání poznámek nebo třeba vysvětlování druhému. Zkuste se i někoho zeptat, jestli vás nevyzkouší. Můžete si taky zápisky ze sešitu nebo článku v učebnici přečíst nahlas, abyste si ho lépe zapamatovali. Dávejte si krátké přestávky, běžte na záchod nebo se běžte napít. Dodržujte pitný režim, pomáhá udržovat pozornost, zlepšuje paměť a zabraňuje unávě.

Ve škole si dělejte přehledné zápisky, doporučuji si je podtrhnout (alespoň propiskou, nemusí být barevné). Snažte se dávat pozor při hodinách, ať se toho naučíte co nejvíc na hodině a nemáte toho tolik k naučení doma. Zkuste si taky učení ještě znovu projít o přestávce nebo před hodinou, ať si ho lépe zapamatujete.

■ Eliška Košťálová, 8. C

— Šikana —

Šikana je vědomé, opakované ubližování (fyzické i psychické), kdy se oběť nemůže bránit a je ve zřejmé nevýhodě. Může se odehrávat v jakémkoli kolektivu (škola, práce) a má závažné psychické i fyzické důsledky. Je důležité ji aktivně řešit, v případě dítěte na ni reagovat s porozuměním a neprodleně kontaktovat příslušné orgány (škola, policie), radit se s odborníky a nepodceňovat varovné signály.

Typy šikany

Fyzická – užití fyzického násilí, jako je bití, kopání, nebo poškozování věcí.

Slovní – používání nadávek, výhrůžek, ponižování, zesměšňování nebo pomluv.

Psychická/sociální – ignorování, ostrakismus (vytlačování ze skupiny), pomluvy nebo zastrašování.

Manipulativní – nucení oběti k nepříjemným úkolům, jako je

psaní úkolů, odevzdávání svačiny nebo kapesného, nebo k provedení úkolů, které by sama neudělala.

Elektronická – využívání digitálních technologií (internet, sociální sítě, SMS) k šikanování.

Kyberstalking – dlouhodobé a nebezpečné pronásledování pomocí moderních technologií.

■ Eliška Krčková, 7. D

Jak si zachovat vlastní já v prostředí a mezi lidmi, — kteří nás formují? —

V jednom ze svých článků, s názvem Návrhy na věci, které by se mohly změnit ve školním prostředí, jsem poukázal na to, jak se ve většině škol moc neřeší psychohygiena a také proč se to děje. Nicméně tento článek se od toho zmíněného liší tím, že se snaží více soustředit na specifitější problémy, zatímco ten předešlý pohlížel na téma spíše objektivně.

Začnu tím, že abychom mohli pochopit lidi, musíme pochopit to, co vede k tomu, že jsou tací, jací jsou. Jedna z těchto věcí je prostředí, což jsem také zmínil již dříve, ale je to zároveň bod, od kterého se všechno odvíjí. To následně způsobuje různé nepokoje ve společnosti, kdy lidé nadávají na systém a řeší kolem něj problémy, jako je třeba ekonomika a podobně. Většinou si však už nejsou schopni položit otázku: „Proč je systém takový, jaký je?“ To jim zastíňuje pohled na věci, které jsou pod tím, přičemž zapomínají, že oni sami jsou tvůrci systému a prostředí, ve kterém žijí.

To nás přivádí k mnoha faktorům, jako je zanedbávání psychohygieny v rodině a ve školním prostředí, nastaveném tak, aby spíše zabíjelo kreativitu prostřednictvím učení se zapadat do systému, než aby vedlo k pochopení vlastní duše. U generací Alfa a Z to vede ke strachu dělat chyby, které si spojují s egem rozvíjeným školním hodnocením. To se často projevuje u odlišných jedinců, kteří si v průběhu let začínou vytvářet masku, pod kterou skrývají to, kým doopravdy jsou.

Maska sice může skrýt opravdovou identitu, ale postupný nátlak způsobuje její odhalování. Lidé vás pak začínou vnímat úplně jinak než původně. Další nepříjemná věc nastává, když se v takovém stavu setkáte s někým, kdo nemá dostatečnou empatii, aby váš stav pochopil. Takový člověk do vás jen naráží a říká hanlivé věci, místo aby se podíval z jiného úhlu pohledu. Ale koneckonců takový

jsme všichni – i já. A proč? Protože to dělá naše ego, které nám vypěstoval systém.

Způsobů, jak tomu nátlaku nepodlehout, je mnoho. Jedna z nejdůležitějších věcí je uvědomit si, že v takové situaci vás může „zabít“ jen vaše mysl. Proto se ji pokuste udržet pod kontrolou děláním svých koníčků a věcí, které vás baví a připomínají vám, kým jste. Snažte se zachovat svou identitu, ať to stojí, co to stojí – to je v dnešní době ta nejdůležitější věc.

Já jsem byl od mala zkoumavé a kreativní povahy. Když jsem poprvé nastoupil do školky, nenáviděl jsem to tam kvůli pravidlům a prostému nepochopení. Teď, když jsem ve škole, snažím se hlavně zachovat sám sebe a nenechat se přeprogramovat prostředím a lidmi, kteří v něm jsou.

Věc, kterou u mnoha lidí nechápu, je způsob, jakým řeší situace, když je někdo vyprovokuje. Většinou tu situaci rozpitvávají a nechávají se unášet vlastním egem, protože si myslí, že oni jsou ti nadřazení. Realita je však taková, že jsou ve výsledku stejní jako ti, kdo je vyprovokovali. Místo toho je lepší to úplně nechat být, nevsímat si hanlivých keců a říct si: „K čemu to vede a čeho dosáhnu, když to budu řešit?“ Toto samozřejmě platí pro více situací.

Jako takové doporučení pro věci, které by vám mohly pomoci, uvádím hraní her, jako je Cyberpunk 2077. První pohled na tu hru může být různý, ale její podstata spočívá v pochopení a poznání sebe sama skrz estetiku a prostředí. Celá ta hra – i žánr cyberpunk – není postavena na záchraň lidstva, ale hlavně na přežití sebe sama ve zničené společnosti. V průběhu hry se vy stáváte více hlavní postavou a hlavní postava vámi. Nejlepší je tuto hru hrát s VR soupravou, díky čemuž se do ní více ponoříte. Pro hraní ve VR si musíte nainstalovat modifikaci, která vám to umožní – tento postup je zdokumentovaný.

Počítejte s tím, že ve hře neexistuje žádný „sluníčkový“ konec. Rozhodujete se mezi menším a větším zlem, což ji dělá unikátní. A abyste ji vůbec mohli spustit, musíte mít velmi výkonný počítač či laptop. Pokud si to můžete dovořit, směle do toho.

Hra zároveň funguje jako určitá forma sebekontroly. Proč si to myslím? Protože když se podíváte na mnoho lidí, kteří berou videohry jako věc pro děti, ztrátu času nebo je nechťejí hrát, protože jsou údajně moc „násilné“, tak tito lidé nedokážou skrz to nahlédnout a neuvědomí si vnitřní krásu této hry a jak přesně reflektuje náš život. Násilí, drogy a temné prvky v ní nejsou samoúčelné – jsou to metafory na svět, ve kterém žijeme.

Dalším mým doporučením, které může leckoho překvapit, je poslech heavy metalu. Proč zrovna ten „agresivní hluk“? Důvod je prostý, skrze tvrdou energii ukrytou v rytmu a textech ze sebe můžete doslova strhnout nátlak a stres nahromaděný z vašeho okolí. Funguje to jako hromosvod pro frustraci a stres, konkrétně doporučuji poslouchat heavy metalovou kapelu Disturbed a pak tu mám jeden bonus, který sice není heavy metalová kapela, ale fiktivní roková kapela, tato kapela se jmenuje SAMURAI a je ze hry, kterou jsem teď zmínil, a to Cyberpunk 2077, od ní doporučuji skladbu Never Fade Away.

Ještě lepší to je, když víte, o čem daná skladba pojednává, jako třeba právě Never Fade Away, která pojednává o tom být pronásledován svými démony. Temná hudba totiž často zpracovává hluboká osobní nebo celospolečenská témata, která dále prohloubí váš zážitek. Okolí si možná bude vaši hudbu spojovat s něčím úplně jiným a nebude vás chápat. Ale to je v pořádku. Neřešte to. Co oni mohou vědět o tom, co si o sobě a o světě myslíte vy?

Váš názor na tento článek může být jakýkoli, ale jeho účelem bylo sdělit zprávu – tu jsem jím sdělil a děkuji, že jste si to přečetli.

■ Jan Svoboda, 8. D

— LGBTQ+ komunita —

LGBTQ je zkratka pro lesby, gaye, bisexuály, transgender osoby a queer lidi, která slouží jako zastřešující pro sexuální a genderové menšiny. Často se používá varianta LGBTQ+ nebo LGBTQIA, zahrnující i in-

tersexuální či zkoumavé osoby, s cílem podpořit inkluzi, rovná práva a uznání komunity.

LGBTQ práva: Hnutí se zaměřuje na boj proti diskriminaci, sociální uznání a rovná práva (např. manželství, adopce).

Sociální/genderová tranzice: Proces, kdy transgender osoba žije v souladu se svou pociťovanou identitou, což může zahrnout změnu jména, zájmen nebo tělesné úpravy.

Komunita: LGBTQ kultura sdílí specifické hodnoty, historii a zkušenosti. Termín se vyvinul z původního gay and lesbian v 70. letech a postupně se rozšiřoval, aby lépe odrážel celou rozmanitost sexuálních a generových identit.

Lesba: Žena, která je emočně nebo sexuálně přitahována k jiným ženám.

Gay: Osoba (obvykle kluk), kterou přitahují lidé stejného pohlaví.

Bisexuál: Osoba, která pociťuje romantickou nebo sexuální přitažlivost k více než jednomu pohlaví.

Transgender: Osoba, jejíž genderová identita se neshoduje s pohlavím, které má od narození.

Aromance: Osoba, která zažívá malou nebo žádnou romantickou i sexuální přitažlivost.

Aromantik: Necítí nebo cítí málo romantickou přitažlivost (zamilovanost).

Já si osobně myslím, že je zbytečné na LGBTQ lidi stále nadávat nebo je obtěžovat hnusnými slovy. Každý může milovat, koho chce, protože lásku už nikdo nemůže změnit. Nikdo mi z LGBTQ komunity nevdá, ať si dělají, co chtějí, a jsou šťastní.

■ Eliška Krčková, 7. D

— O čem — dnešní děti mluví?

Jazyk mladé generace se vyvíjí neuvěřitelným tempem. Nové výrazy, zkratky a slangové termíny se objevují téměř denně, což může být pro rodiče, učitele a další dospělé matoucí.

Znalost tohoto jazyka může výrazně zlepšit komunikaci mezi generacemi a pomoci dospělým lépe se orientovat ve světě mladých.

Sigma – označuje někoho, kdo je „osamělý vlk“, neřídí se pravidly společnosti a je nezávislý,

ale často se to používá ironicky („Ten borec si šel koupit burger místo rande? Totální sigma move!“).
Goofy – používá se pro něco divného, hloupého nebo vtipného („Tohle video je úplně goofy, ale nemůžu se přestat smát!“).

Rizz – znamená charisma nebo schopnost někoho okouzlit, často v romantickém kontextu („On má fakt mega rizz, všechny holky po něm jdou!“).

Drippy – označuje někoho, kdo má stylové oblečení nebo vypadá dobře („Ty tvoje boty jsou fakt drippy, kde jsi je sehnal?“).

6-7 (six-seven) – fráze 6-7, vyslovovaná anglicky jako „six-seven“, má původ v rapovém songu Doot Doot 6 7 od interpreta Skrilla a do povědomí se dostala díky virálním videím na TikToku.

Ohio – označení pro něco podivného, bizarního nebo chaotického. Používá se i v kombinaci s dalšími slovy (například „skibidi Ohio“ nebo „Ohio rizz“).

Aura – „aura body“ nebo „aura points“. Představte si auru jako proměnlivou hodnotu (jako z počítačové hry), která vyjadřuje, jak moc jste zrovna „hustí“.

■ Tereza Rudolfová, 9. D

— Motorsport — a jak se v něm vyznat

Vyznat se v závodění aut, nejen aut, ale v jakémkoli závodění, může být těžší, protože v dnešní době existují závody na všechno, a to, že se dá závodit se vším, tomu nepomáhá. Nejvíce známé typy závodění jsou Formule 1, MotoGP, WEC (Le Mans) a Rallye.

Nejznámější z nich je Formule 1, která se vysílá na skoro celém světě a patří mezi nejdostupnější motorsporty na koukání. Ve Formuli 1 se nachází 11 týmů, nově bude jako 11. tým závodit Cadillac. Mezi zbylé týmy patří: Redbull, Ferrari, Mercedes, McLaren, Aston Martin, Williams, Audi, Alpine, Visa Cash app Racing Bull a Hass. Mezi týmy, kterým se daří, patří: Red Bull, McLaren, Mercedes a Ferrari.

Závod se odehrává až v neděli, předtím v pátek je trénink a v sobotu kvalifikace, potom závod začne. Jezdci mají povinnost alespoň jednou jet do depa, kde jim vymění pneu-

matiky. Týmy mohou měnit strategie i při běhu. Často uvidíte jezdce v depu víckrát než jednou. Když se jezdcí povede závod a vyhraje ho, tak dostane 25 bodů, druhý dostane 18 a třetí dostane 15 bodů a čtvrtý 12 bodů, potom to klesá s každým místem o dva kromě desátého místa, za to je jeden bod. Když jezdec nasbírá nejvíce bodů, tak se stane mistrem světa a může si na sezonu změnit svoje číslo na autě na číslo jedna.

WEC (World Endurance Championships) je závodní organizace, kde se místo na počet kol jezdí na čas, řidiči musí vydržet 8 osm hodin závodění a při Le Mans až 24. Jezdci nejezdí stále, ale střídají se. V týmech jsou 2–3 jezdci, kteří se střídají podle vyčerpanosti jezdce nebo podle strategie týmů. Dvacet čtyři hodin Le Mans je z celého kalendáře nejznámější. Le Mans trvá celý den, tak se dá naladit kdykoli a stále je tam akce. Závod začíná v 16:00 a končí v 16:00. Ve WEC se jezdí s více typy aut: LMH, LMGT3, a na Le Mans ještě LMP2. Každý typ auta vypadá jinak a taky má jiný výkon. LMGT3 jsou auta, která jsou nejvíce podobná normálním sportovním vozům. Rozdíl mezi LMGT3 a normálními auty je ten, že LMGT3 auta jsou modifikovaná na delší závodění (od 6 až do 24). LMH je další skupina, jen tato auta ne-

uvidíte na ulici, protože to jsou speciálně postavené prototypy pro WEC, a LMP2 je něco mezi LMH a LMGT3 rychlostně. Na rozdíl od LMH a LMGT3 tak týmy mají povoleno používat jenom čtyři výrobce podvozků a mají jednotný motor Gibson V8. Rallye se na rozdíl od WEC a Formule 1 jezdí na hlině a na silnicích. Tým jezdců se skládá ze dvou řidičů a navigátor dává řidičovi informace o následující rovince, zatáčky, skokánku atd. A řidič řídí. Každý řidič a navigátor mají jiné pace notes přizpůsobené pro ně (sešit, kde má navigátor napsaný popis tratě před nimi). Na rozdíl od všech předešlých sportů WRC se jezdí na finální čas a na trati mezi sebou nezavodí, protože by to bylo moc nebezpečné. Na rozdíl od Formule 1 týmy mají mezi 8 a 12 jezdci (6 řidičů 6 navigátorů nebo 4 jezdce a 4 navigátory). Týmy to mají takhle, protože mo-

hou mít více jezdců, kteří umí lépe na šterku než na sněhu, takže vždycky mohou připravit jezdce, který na tom bude dobře jezdit. WRC má více nižších úrovní, stejně jako F1. Pod WRC je WRC2, WRC3 a WRC Junior. Stejně jako u jiných sportů, tak tady je taky soutěž výrobců, ale funguje trochu jinak. Týmy mohou vstoupit s třemi auty, aby se jim za ně počítaly body, ale ty se se jim počítají jen za ta dvě nejlepší auta. Na rozdíl od jiných sportů tady jezdci nemusí jezdit celé sezony, ale mohou jezdit jen částečně, takže týmy mohou najímat profijezdce, ne legendy sportu, které by nechtěly jezdit celou sezonu. MotoGP na rozdíl od WEC nebo Formule 1 se jezdí na motorkách. V MotoGP je dohromady 11 týmů a každý tým má 2 jezdce. Kalendář se skládá z 22 závodů a bodový systém funguje na principu, že prvních 15 řidičů dostane body. Takže 1. dostane 25 bodů, 2. dostane 20, 3. dostane 16, 4. dostane 13 a zbylí řidiči dostávají postupně od 11 do 1 bodu. Na rozdíl od Formule 1 jezdci nemusí většinou jet do depa. Do depa jezdí třeba tehdy, když začne pršet a místo toho, aby si měnili pneumatiky, mění celé motorky – protože by trvalo moc dlouho vyměnit u motorky obě pneumatiky, tak už mají radši připravenou druhou motorku. Harmonogram dne vypadá takhle:

v pátek mají dva tréninky, v sobotu před kvalifikací mají ještě 30 minut na rozehrání, potom je kvalifikace na hlavní závod (Grand Prix) a potom ještě ten samý den mají sprint; v neděli pak je Warm Up, což je 10minutová rozsvička před závodem a pak následuje hlavní Grand Prix, která tradičně startuje v 14:00 u evropských závodů.

■ Matyáš Továra, 7. C

— IRONMAN — v Hradci Králové

Hradec Králové podepsal s Královéhradeckým krajem a pořadatelem mezinárodního triatlonového závodu IRONMAN 70.3 memorandum o spolupráci. Společně tak budou pracovat na rozvoji závodu a prostředí, ve kterém se uskuteční. Díky němu se tak Hradec stává tradiční lokalitou, kde se tato sportovní událost bude konat pravidelně každý rok, a to minimálně až do roku 2030. Už před samotným závodem hlásí třetí ročník rekordní čísla, pořadatelé očekávají účast 2350 závodníků z celého světa.

Co je Ironman?

Ironman je jedním ze série dlouhých triatlonů, které pořádá World Triathlon Corporation. Skládá se z plavání na trase dlouhé 3,86 km, jízdy na kole a maratonského běhu, který má přes 42 kilometrů. Závod probíhá v uvedeném pořadí a bez jakékoli přestávky. Většina pořádaných závodů Ironman má přísný 17hodinový časový limit, tím pádem všichni, kteří chtějí svého Ironmana považovat za úspěšného, musí dokončit maraton do půlnoci (24:00).

Součástí akce je také vlajkový průvod, v němž se představí vlajky všech států, které se účastní závodu. Oblíbený je také City Nights Run, který se odehrává v historické části města.

Já sama se účastnit nebudu, o tomto běhu jsem však už mockrát slyšela, a znám lidi, kteří se účastnit určitě budou. Myslím si, že tato dohoda o spolupráci byl velmi dobrý nápad, protože to nejen zlehčí přístup k závodu pro lidi z Hradce a okolí, ale obeznámí nové lidi se závodem.

■ Dita Škorpilová, 9. D

— Umění —

Umění je specifická lidská činnost, která od starší doby kamenné (sošky, jeskynní malby) slouží k vyjádření, zobrazení a estetickému formování světa. Zahrnuje malířství, sochařství, architekturu, fotografii a nové formy, jako jsou třeba performance. Dějiny umění odrážejí vývoj lidské kreativity, od klasických slohů po moderní abstrakci a komercializaci.

Dělení: volné: umění pro vlastní projev (obraz, socha); užité: umění spojené s praktickou funkcí (design, architektura). Umění je zásadní pro rozvoj tvořivosti, sebereflexe a hlubší porozumění lidské historii a prožívaným emocím.

Umělecké slohy: vývoj zahrnuje románský sloh, gotiku, renesanci, baroko, rokoko, klasicismus a další. Moderní umění: Od 20. století se prosazuje abstrakce, akční umění a stírání hranic mezi životem a uměním.

Mě kreslit nebo malovat hodně baví, protože v těch obrázcích můžu vyjádřit svoje pocity anebo kreativitu. Hodně ráda se koukám na umění, kde jsou lidi fakt hodně kreativní nebo nakreslí, jak se cítí nebo jak se cítili celý život.

■ Eliška Krčková, 7. D

— Elektrická kytara —

Elektrická kytara je strunný hudební nástroj, který k přeměně chvění strun na elektrický signál využívá elektromagnetické snímače. Tento signál je následně zesílen a upraven pomocí zesilovače a různých efektů. Nejtěžší na kytaru je si zapamatovat noty a popsání strun. Některé noty: C, D, Am, G, E, Em, A. Na kytaru musíte mít kryt anebo stojan.

Na kytaru mě baví hrát, ale je to docela těžké. Pokud se chcete naučit na kytaru, tak musíte hodně roztahovat prsty a zvyknout si na bolest prstů. Na elektrickou kytaru se může hrát bez zesilovače, ale doporučuji si ten zesilovač koupit, potom ta kytara hraje líp.

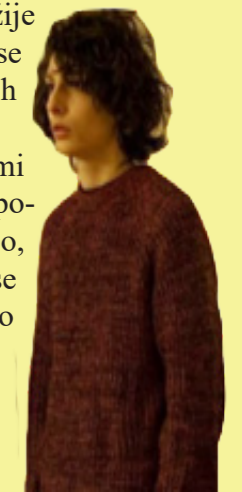
■ Eliška Krčková, 7. D

— Goldfinch —

Film Stehlík (v angličtině Goldfinch) je americké drama z roku 2019, které je filmovou adaptací stejnojmenného oceňovaného románu spisovatelky Donny Tartt. Film trvá 149 minut.

Příběh se točí kolem Theodora Deckera, kterému bylo 13 let, když jeho matka zahynula při bombovém útoku v Metropolitním muzeu umění v New Yorku. Během chaosu po výbuchu Theodor ukradne vzácný obraz ze 17. století Stehlík (malíř Carel Fabritius), ke kterému měl silný vztah a který se pro něj stává hmatatelnou památkou na matku. Film sleduje Thea v průběhu dospívání, jak se vyrovnává s traumatem, žije v náhradní rodině a následně se zaplete do světa uměleckých padělků a kriminality.

Film se setkal se smíšenými reakcemi. Zatímco kniha je považována za mistrovské dílo, film byl kritizován za to, že se pokoušel narvat příliš mnoho

materiálů z osmisetstránkové knihy do jedné filmové adaptace, což vedlo k určité roztržitosti. Nicméně je ceněn za herecké výkony a vizuální stránku.

Film jsem zatím neviděla, protože mi mamka nechce zaplatit Apple TV, ale normálně by se mohl odněkud stáhnout. Mohl by to být moc hezký film a stálo by za to, si ho někde stáhnout. Akorát je to pro ty, kterým nevadí LGBTQ.

■ Eliška Krčková, 7. D

— Stranger Things —

Stranger Things je americký sci-fi hororový mysteriózní televizní seriál internetové streamovací televize Netflix, jehož tvůrci jsou bratři Matt a Ross Dufferovi. Společně s Shawnem Levym a Danem Cohenem plní bratři Dufferovi také funkci výkonných producentů. První řada seriálu měla na Netflixu premiéru dne 15. července 2016.

Je to všechno o obráceném světě. Všechno to začíná od holky El, se schopností, která otevřela bránu do obráceného světa. První díl je o tom, jak se hledá kluk jménem Will Byers. Když jel pozdě večer domů, tak uprostřed cesty se před ním zjevila obluda bez obličeje. Will se lekl, tak zajel s kolem do lesa a spadl, rychle se zvedl a utíkal domů. Snažil se před tou obludou schovat, ale nevyšlo mu to. V tom obráceném světě je mnoho oblud (demogorgon a mind flayer). Hlavní vládce a zabiják obráceného světa je Vecna. Will v tom obráceném světě přežil týden, ale když ho konečně našli, tak byl už skoro mrtvý, ale našťástí ho zachránili. V druhém dílu Will pořád má vize, jako kdyby byl zase v obráceném světě, potom ho našli na školním hřišti, že má další vidění a nemohli ho z toho probudit, ale po dvou až třech minutách ho probrali. Další ráno se choval divně, protože chtěl v celém domě jenom zimu a stále říkal, že má rád zimu...

Seriál má pět sérií a každá série má osm dílů. Moc se mi líbí. Je to plný fantazie a je to napůl horor.

■ Eliška Krčková, 7. D

— Doporučení na hry —

DOOM eternal – hra je o DOOMOVI, který se vrací na svojí rodnou planetu Zemi, kterou obsazují pekelní démoni. Ze začátku máte jen brokovnici, ale to se po nějakém postupu ve hře změní. DOOM má dokonce svou malou vesmírnou základnu, kde můžete najít a zakoupit vylepšení obleku či zbraní.

Hra je podle mě velice zábavná, ale není pro slabé žaludky. Občas dokáže být dost detailní okolo mrtvých démonů, hlavně u bossů. Hra je dobrá odreagovačka, pokud teda rádi vraždíte nekonečné hordy démonů.

Subnautica – je hra o Reylim, který žil ve vesmírné raketě, ale jednoho dne je raketa sestřelena. Potom, co utečete do únikového modulu (neděje se na začátku hry, ale je to tam naznačené), se objevíte na planetě 4546b. Je to planeta, na které je skoro jen oceán. Ve hře se hlavně snažíte najít cestu, jak se z planety dostat. Sháníte suroviny na základnu, různé ponorky, ale na planetě jsou i různí predátoři, kteří vás chtějí zabít. Ze začátku hra vypadá jen jako krásná hra, kde si stavíte a plavete, ale až se ponoříte do hlubin, tam už to tak přátelské není.

Hra je horor, ale ne ten klasický. Ze začátku hra ani hororová není, ale později ve hře jsou hororové části, které spíš tvoří obrovská tma ve velké hloubce a nové lokality a hlavně leviatani.

Undertale – je o dítěti jménem Frisk, které jednoho dne najde jeskyni, v níž je tak hluboká díra, že nejde vidět na dno. Bohužel upadne a spadne do díry, ale po nějaké době se probudí a je v nějakém divném světě. Potom, co se porozhlédne, tak uvidí žijící kytku jménem Flowey. Ta dítěti vysvětluje, jak tento svět funguje, ale přitom chce hráče zabít. Naštěstí přijde Toriel, která vás pak odvede dál do tohoto světa.

I přesto, že Undertail je stará hra a na poměry dnešních her by se dalo říct, že má i špatnou grafiku, bylo to tak zamýšlené a dost to do hry sedí. Undertail není přímo jednoduchá hra, bossové mohou zabrat několik pokusů. Undertail má užasnou hudbu. Při každém bossovi hraje na pozadí Undertail. Má skvělý příběh a konce, ale na to si budete muset přijít sami.

■ Petr Štípek, 9. D

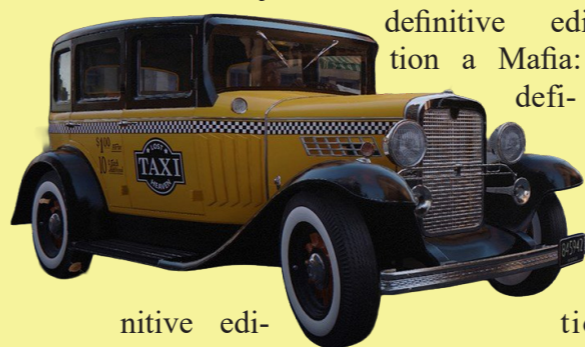
— České počítačové hry —

Česká republika měla za poslední roky na herní průmysl veliký vliv. Nejznámější je asi KDC duologie z roku 2018 a 2025, z Česka však vyšlo mnohem více známých her. O některých jsem ani nevěděla, že jsou české.

Mafia (2002–2025) – velmi známá česká hra od studií 2K Czech a Hangar 13. V současné době má sérii i s remasterovanými verzemi dohromady šest her, nejnovější je Mafia: The Old Country.

Já sama jsem hrála: Mafia, Mafia II:

definitive edition a Mafia: definitive edition.

Těchto her jsem velký fanoušek, a i přes to, že v dnešní době už nejsou tak relevantní, jako když vyšly, jsou to stále skvělé hry.

Euro truck simulator (2008–2012) – Euro truck simulator a podstatně známější Euro truck simulator 2 jsou české hry od studia SCS software. Je to simulator nákladní dopravy. Mapa hry se táhne přes Eurasii až do Velké Británie a Irsku. Hra byla na serveru PC Gamer zvolena za Herní simulátor roku 2012 a v anketě Booom 2012 byla zvolena za 2. nejlepší českou hru roku.

Tuto hru nevlastním, hrála jsem ji však také.

Beat Saber (2019) – i přes to, že Beat Saber není počítačová hra, je to nejznámější hra na VR po celém světě. Je to hudebněrytmická videohra pro virtuální realitu, která byla oficiálně vydána českým studiem Beat Games 21. května 2019. Beat Saber vyvinuli slovenští developři Ján Ilavský, Vladimír Hrinčár a Peter Hrinčár, přičemž prvotní skladby složil český skladatel Jaroslav Beck.

Hru jsem také hrála i přes to, že ji nevlastním.

Takže i přes to, že Česko je poměrně malá země, pochází odtud mnoho známých počítačových (či VR) her.

■ Dita Škorpilová, 9. D

— Kingdom come — deliverance II

Čtvrtého února 2025 vyšla asi nejočekávanější česká hra za posledních 7 let – Kingdom come deliverance II. Tato hra po 48 hodinách prodala 500 000 kopií a proslavila se po celém internetu. Stala se tak moc populární, že mnoho fanoušků inspirovala k tomu, aby se o České republice něco víc dozvěděli či aby ji navštívili.

Já sama jsem hrála pouze KCD, což je první verze. O KDC2 jsem se však naučila dost věcí, jelikož je to hra, kterou bych si ráda zahrála.

Byla jsem dokonce na pohovoru s jedním z tvůrců této hry.

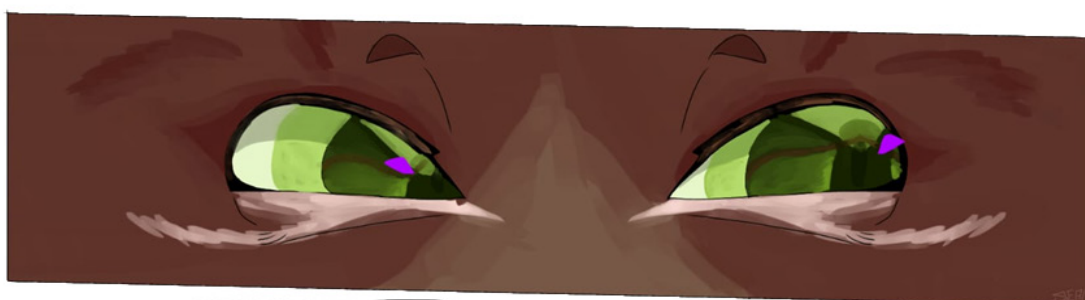
Hra začíná krátce po té první, kdy se Jindřich snaží pomstít své zavražděné rodiče a získat zpět ukradený, mistrovsky ukovaný meč. Odehrává se během třetí markraběcí války a kontext politiky sahá až do roku 1393, kdy se druhá markraběcí válka rozšířila do Čech. Jindřich podporuje právoplatného krále Václava IV. proti jeho nevlastnímu bratrovi Zikmundovi Lucemburskému – „Lišce ryšavé“ –, který do regionu přinesl chaos.

Hra staví na základech své předchůdkyně a nabízí vylepšený boj zblízka z pohledu první osoby, rozšířené RPG systémy a hlubší zaměření na výběr a důsledky v příběhu. Hra obsahuje více než pět hodin cut-scenes, dynamicky responzivní svět a větvené úkoly, které se přizpůsobují rozhodnutím hráče.

Já bych tuto hru určitě doporučila, za mě je to jedna z nejlepších českých her vůbec, a přes to, že jsem druhou hru ještě nehrála, vím, že je to opravdu skvělá hra.

■ Dita Škorpilová, 9. D

■ Tereza Rudolfová, 9. D

Redakce časopisu a kontakt:

vedoucí redaktorka: Denisa Vítková (uč.) • redakce, sazba, grafická úprava: Milan Slezák (uč.)
• redaktori tohoto čísla z řad žáků: Vanda Jahodková (7. C); Pavel Kaplan (8. B); Eliška Košťálová (8. C); Eliška Krčková (7. D); Tereza Rudolfová (9. D); Jan Svoboda (8. D); Dita Škorpilová (9. D); Petr Štípek (9. D); Matyáš Továra (7. C); • mail: vitkova@zsshk.cz • adresa: Školní časopis Školák, ZŠ Štefánikova 566/26, 500 11 Hradec Králové